

Ylöjärven museo Toimintakertomus kesä 2022

Marja-Leena Saarinen
Veera Schrey

Yleistä

Ylöjärven museo oli kesällä 2022 auki 16.5. - 7.8. ti - to ja la - su kello 11 - 16. Museonhoitajina toimivat Marja-Leena Saarinen ja Veera Schrey. Viime kesien koronan aiheuttaman hiljaiselon jälkeen kävijät ovat löytäneet hyvin museolle. Kävijöitä kävi kesän 2022 aikana yhteensä 1428, mikä on noin 400 henkilöä enemmän kuin viime kesänä (vuonna 2021 kävijöitä oli yhteensä 1023).

Toukokuu alkoi vilkkaasti koululais- ja päiväkotiryhmien vierailuilla. Osallistujia ryhmäopastuksiin oli peräti 822 henkilöä. Totesimme, että koululaisopastukset on hyvä järjestää jatkossakin toukokuun aikana, jolloin kouluilla on syksyyn nähden paremmat mahdollisuudet järjestää vierailuita.

Korpulan paritupa oli suljettuna kesällä museovierailta lukuun ottamatta kevään ryhmäopastuksia. Rakennus oli suljettuna, koska keväällä havaittiin, että katon lapetikkaat ovat pudonneet ja tehneet reiän kattoon. Rakennuksessa on myös voimakas homeen haju. Katto paikattiin kesän aikana. Olemme myös havainneet, että museoalueen monet rakennukset kaipaavat remonttia ja entistä parempaa huolenpitoa. Kiinteistön huollosta kerrotaan lisää tuonnempana.

Ylöjärven museolla on järjestetty tuttuun tapaan myös tapahtumia, satutuokioita ja -jumppia. Museonhoitajat ovat uudistaneet näyttelyitä ja tehneet kokonaan uusia näyttelykokonaisuuksia. Näistä kerromme lisää tuonnempana toimintakertomuksessa.

Näyttelyt ja niiden uudistustyö

Kesän aikana näyttelyitä on uudistettu monella tapaa. Luhtiaittaan valmistui heinäkuussa uusi näyttely "Ruista ranteeseen", joka kertoo entisajan leivän teosta ja

leipäkulttuurista. Suutarin pirttiin on koottu mininäyttely tupakan käytön historiasta Suomessa. Lisäksi viljamakasiiniin koottiin maitotaloudesta ja sahdinvalmistuksesta kertovat näyttelykokonaisuudet.

Kuva Ruista ranteeseen näyttelystä.

Aitan vaihtuva näyttely

Pikku-aitassa kesänäyttelynä oli kesällä 2021 avattu "Villasta langaksi, pellavasta kankaaksi". Näyttely esittelee Museoviraston kuvin, Marja-Leena Santasen tekstein ja museon kokoelman esineiden avulla pellavan ja villan käsittelyä. "Villasta langaksi, pellavasta kankaaksi" -näyttely on ollut nyt esillä kahtena kesänä, joten kesälle 2023 voisi toteuttaa uuden näyttelyn.

Näyttely purettiin pikku-aitasta kesäkauden päätteeksi. Näyttelyn kuvat ja tekstit sekä koriin pakatut pikkuesineet ovat pakattuina kaupungintalon varastossa. Näyttelyssä käytetyt isot esineet ovat vielä Ylöjärven museon pikku-aitassa. Näyttelyä kannattaa hyödyntää tulevaisuudessa esim. Kurun museokohteissa tai kirjastoissa.

Ryhmäopastukset

Koululais- ja päiväkotiryhmät vierailivat Ylöjärven museolla keväällä viikoilla 20 - 22, 16.5. - 2.6. Ryhmiä kävi yhteensä 38 niihin osallistui yhteensä 746 lasta ja 75 aikuista eli yhteensä 822 henkilöä. Totesimme, että koululaisopastukset on hyvä järjestää jatkossakin toukokuun aikana, jolloin kouluilla on syksyyn nähden paremmat mahdollisuudet järjestää vierailuita.

Päiväkoti, eskari ja perhepäivähoito ryhmiä: 11

Alakoulu- ja iltapäiväkerhoryhmiä: 20

Yläkouluryhmiä: 6

Erityisryhmiä: 1

Tapahtumat

Esitykset

Ylöjärven kaupungin kulttuuripalvelut järjesti Ylöjärven museolla kesällä 2022 seuraavat esitykset:

Teatteri- Annoksen Unelmien lentonäytös esitettiin Ylöjärven museolla 2.7. Esitys on lapsille suunnattu sirkusta ja esitystaidetta sisältävä teos. Kävijöitä tapahtumassa oli ainoastaan kaksi. Ilmeisesti tapahtuman tiedotus epäonnistui. Katso kohta tiedotus.

Säilättärien Pyhän päärynän legenda -esitys, jouduttiin siirtämään alkuperäisestä esitysjankohdasta 11.6. sairastapauksen vuoksi heinäkuulle 20. päivään. Pyhän päärynän legenda on koko perheen sirkusta ja musiikkiteatteria yhdistävä teos. Kävijöitä tapahtumassa oli noin 100. Kuva Säilättärien esityksestä.

Satutuokiot ja satujummat

Satutuokioita on järjestetty Ylöjärven museolla 7.6.- 4.8. tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin klo 10, lukuun ottamatta niitä torstaiamuja, jolloin järjestetään satujumppa. Satuina on luettu muun muassa seuraavia kirjoja: Elina Karjalaisen "Nalle Puh ja Tarpeellinen tammi", Timo Parvelan "Maukka ja Väykkä", Mauri Kunnaksen "Suomalainen tonttukirja". Satutuokioilla on kävijöitä ollut yhteensä 77 henkilöä.

Ylöjärven kaupungin liikuntapalvelut ovat järjestäneet satujumpan Ylöjärven museolla kolme kertaa 9.6., 16.6. ja 23.6. Satujumppilla kävijöitä on ollut 52 henkeä.

Satujummat ovat vuodesta toiseen suosittuja.

Satutuokioita voisi markkinoida päiväkoteihin jo ennen museon aukeamista, jotta palvelu tavoittaisi paremmin kävijät.

Työpajat

Kesän aikana ei järjestetty työpajoja. Tulevaisuudessa olisi hyvä suunnitella heinäkuulle jotain kiinteäpäiväistä ja -aikaista toimintaa, koska satujumppaa ei heinäkuun aikana järjestetä. Toiminta voisi olla esimerkiksi ohjattua askartelua.

Tukka Teatteri

Tukkateatteri on esittänyt museolla Eemeli metkuilee -esitystä 13 kertaa ajalla 16.6. - 9.7. 2022 ja esitystä on tullut katsomaan 1396 henkilöä.

Kävijät

Kaikki kävijät yhteensä vuonna 2022	1428
Muut kävijät (eli tavalliset museovieraat)	375
Ryhmäopastusten kävijät	822
Satujumppien kävijät	52
Satutuokioiden kävijät	77
Tapahtuma: Unelmien lentonäytös	2
Tapahtuma: Säilättäret	100

Kokoelmien hoito

Kesän aikana museoesineitä on kuvattu Siiri-tietokantaan noin 70 kappaletta. Esineitä on putsattu ja rikkiäisiä esineitä on poistettu kourallinen kokoelmista. Kokoelma ei ole karttunut kesän aikana.

Olemme siirtäneen kahvipannun, kahvimyllyn ja prännärin käyttökokoelmaan ja luoneet "Kahvipaketin". Paketti on kahviiheinen lainattava opetus- ja muistelupaketti, joka sisältää yllämainitut esineet sekä muuta kahviiheista

materiaalia. Ehdotamme, että tämä paketti annettaisiin kirjastolle, josta sitä voi lainata.

Katso myös kokoelmankartoitus ja kokoelmatoimintaohjelman päivitetty versio.

Viestintä

Museonhoitajat ovat viestineet toiminnasta Ylöjärven kaupungin museoiden Facebook-sivulla sekä julisteiden ja flyerien avulla. Julisteita on viety kirjastolle, kauppojen ja kirpputorien ilmoitustauluille yms. paikkoihin. Lisäksi museonhoitajat ovat toimittaneet "uutiset" tapahtumista edelleen kulttuuripalveluihin, joka on hoitanut museon tiedotuksen kaupungin internetsivuilla.

Kesäkuussa järjestettiin tapahtuma Unelmien lentonäytös, joka viestintä ei onnistunut toivotusti. Vaikka tiedotimme tapahtumasta runsaasti Facebookissa ja julisteiden avulla, paikalle saapui vain kaksi ihmistä.

Huomasimme, että Ylöjärven kaupungin nettisivujen uutisosoio ja tapahtumakalenteri eivät toimi optimaalisella tavalla, vaan oikea ja ajankohtainen tieto hukkuu helposti epäoleelliseen tietoon. Jatkossa tapahtumat kannattaa aina ilmoittaa myös Aamulehden menovinkeihin.

Heinäkuussa järjestetyn Säilättärien esiintymisen tiedotus onnistui hienosti ja paikalle tuli peräti 100 henkilöä.

Seutumuseotyö

14.6. järjestettiin Ylöjärvellä seutumuseon kausityöntekijöiden tapaaminen, jossa tarkoituksena oli verkostoitua alueen paikallismuseoiden kesken. Paikalla olivat seutumuseotutkija Heli Hietämäki Pirkanmaan maakuntamuseosta sekä kausityöntekijät Reipin museolta, Kangasalan kotiseutumuseolta, Kuokkalan museoraitilta, Haverin kaivosmuseolta ja Ylöjärven museolta.

Tapaamisessa allekirjoittaneet esittelivät Ylöjärven museon toimintaa ja Minna Vallin kertoi Vanhasta Räikästä. Lisäksi keskustelimme eri museoiden toiminnasta, pohdimme kausityöntekijöiden haasteita ja mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä esimerkiksi viestinnässä ja kiertävien näyttelyiden avulla.

Olemme myös toimittaneet viestintämateriaalia seutumuseotutkija Heli Hietamäelle, joka viestii seutumuseotoiminnasta omassa Instagramissaan.

Kiinteistönhoito

Kesän aikana korjattiin Korpulan parituvat vuotava katto ja rakennuksessa tullaan tekemään homepesu keväällä 2023. Keväällä kiinteistönhoito putsasi sepän pajan, Pikku-Aitan, luhtiaitan ja mäkituvan katot neulasista. He eivät suorittaneet katon putsausta suutarin pirttiin, saunaan ja niittylatoon, koska eivät päässeet kalustollaan lähelle taloja. Suutarin pirtin, saunaan ja niittyladon katot kaipaavat katon putsausta.

Akuutteja huoltotöitä ovat myös seuraavat asiat:

- Mäkituvan, eli toimiston, ränni tulee putsata. Se tiputtaa vettä suoraan oven eteen ja on jo aiheuttanut ulkolaudoitukseen kosteusvauriota ja sammaloitumista.
- Suutarin pirtin ulkoportaiden kaiteen päällyslauta on pahoin vaurioitunut.
- Lisäksi toivomme alueelle yleisesti parempaa sähköistystä ja valaistusta näyttelytiloihin.

Museonhoitajilla on ollut mahdotonta tehdä vikailmoituksia kaupungin kiinteistöhuoltoon, koska Ylöjärven museo ei ole Haahtelan listalla.

Yleisesti olemme havainneet, että monet alueen rakennukset kaipaavat entistä parempaa huolenpitoa ja tulevaisuudessa remonttia.

Kurun ulkomuseo, Vänrikki Stoolin tupa ja koulumuseo

Kurun ulkomuseo, Vänrikki Stoolin tupa ja Keihäslahden näyttelytalo olivat auki yleisölle 28.6.-31.7.2022 ti-to ja la-su klo 11-16. Museolla työskenteli kesällä 2022 kulttuurituottaja Leila Gröndahl ja hänen apunaan opastuksista sekä kunnossapidosta vastasi 2 kesänuorta. Museoissa vieraili noin 300 henkilöä

Keihäslahden näyttelytalolla järjestettiin kaksi näyttelyä: Leena Kuntun lasitaidenäyttely ”Pieniä juttuja” 28.6.-14.7. sekä Juha Käkelän ja Raimo Hautaluoman moottorisahaveistosnäyttely 17.-31.7. Molemmat näyttelyt saivat hyvää palautetta yleisöltä. Käkelä ja Haukiluoma aloittivat näyttelynsä moottorisahaveistosnäytöksellä

Teatteri-Annoksen Unelmien lentonäytös 2.7.2022 järjestettiin Keihäslahden näyttelytalolla.

Haverin kaivosmuseo

Haverin kaivosmuseolla järjestettiin ajalla 2.-31.7.22 opastettuja kierroksia 23 kpl. Kierroksille osallistui yhteensä 440 henkilöä. Kierrosten toteutuksesta vastasi Haveri ry, oppainaan Pirkko Vuolle ja Suvi Mäkelä.

Haverin kaivosmuseolla on jatkettu vuonna 2022 kokoelmatoiden parissa sekä suunniteltu verstarsrakennukseen siirtyvän geologisen näyttelyn sekä Muuntajarakennukseen sijoitettavan Haverin kaivosmuseon rautakauteen keskittyvän näyttelyn kokonaisuuksia. Näyttelyiden sisällöntuottaminen on aloitettu keräämällä ja kartoittamalla lähdemateriaalia yhdessä geologi Jussi Hartoman kanssa. Kokoelmatyöt on aloitettu valokuvaamalla Muuntajarakennuksessa sijaitseva geologinen kokoelma ja merkitsemällä valokuviiin kokoelmien inventointitiedot tulevaa luettelointityötä helpottamaan. Tämän lisäksi Haverin kaivosmäen esinekokoelmat ja asiakirja-arkisto on kartoitettu ja listattu liittyen kokoelmien luovuttamiseen Ylöjärven kaupungille. Kaikki edellä mainitut toimenpiteet on tehty seutumuseohankkeeseen kuuluvana työnä.

Kaivosmuseon verstars rakennukseen rakennettiin uudet varastohyllyt, hankittiin muovilaatikoita kiville, maalattiin seinät ja tehtiin 2 uutta välioivea.